

PROCESI MODERNIZACIJE U BUGARSKOM DRUŠTVU U OGLEDALU POPULARNE KNJIŽEVNOSTI (1880.—1914.)

SAŽETAK

Članak razmatra procese "europeizacije" i "modernizacije" u zemljama južne, istočne i jugoistočne europske periferije od sredine 19. st. pa do početka Prvog svjetskog rata. Rašanjuju se i komentiraju utjecaji druge kulture, u ovom primjeru zapadnoeuropske, te procesi koji prate prijelaz od patrijarhalnog agrarnog društva prema pluralističkom i racionalno organiziranom industrijskom društvu.

Političko, gospodarsko i društveno djelovanje ljudi bitno je određeno sustavom njihovih kulturnih vrednota, normi, načinima ponašanja i institucijama. Svaka promjena u sustavu kulture izaziva posljedice i u gospodarskom i u društvenom sustavu i obratno, te time društvene, gospodarske i kulturne promjene postaju međusobno veoma ovisne.

Promjene u bugarskom društvu promatraju se i interpretiraju brojnim primjerima iz popularne i trivijalne bugarske književnosti, koja je upravo u to doba doživjela svoj procvat. Upravo po toj svojoj okrenutosti aktualnim, recentnim društvenim događanjima, a ne davnjim gotovo mitskim razdobljima bugarske povijesti, nastojanjem da književnost odigra važnu ulogu u stvaranju građanske klase te gotovo realističnim opisivanjem promjena u kojima se prepleću i prelamaju stare i nove vrednote bitno se razlikuje onodobna bugarska popularna književnost od europske.